Enderrock | Joan Josep Isern | Actualitzat el 23/05/2022 a les 10:00

Tot l'enyor per Jordi Sabatés

El crític literari Joan Josep Isern recorda la figura i obra del pianista

Jordi Sabatés | Juan Miguel Morales

Recordo que a final del 2016, quan es va publicar *Maverick* (Picap), es va dir que aquell disc era el testament de **Jordi Sabatés**, una valoració que em va impressionar perquè sabia que, pocs anys abans, el cor del músic havia passat per un tràngol greu i complicat.

Fent una ullada als dinou talls de l'àlbum vaig tenir una sensació molt similar a quan, mig any abans de la seva mort, el pianista barceloní **Tete Montoliu** va fer el 1997 un concert al Palau de la Música Catalana que li va servir per agrair les atencions del personal de l'Hospital Clínic que l'havia atès durant la seva malaltia.

En aquell cas, **Montoliu** va aprofitar la singularitat del moment per fer un repàs a tots els seus mestres: **Duke Ellington**, **Dexter Gordon**, **Charlie Parker**, **John Coltrane**, **Thelonious Monk**... Una cosa similar al que em sembla que va fer, amb **Maverick**, **Jordi Sabatés** amb **Count Basie**, **Jerry Roll Morton**, **Fats Domino** o els ragtimes de **Scott Joplin**. I ara ja sabem dues coses que aleshores desconeixíem: la primera és que, efectivament, aquell esplèndid disc ha estat el seu testament musical, i la segona, que el passat 10 de gener el cor de **Jordi Sabatés**

va tornar a fallar i aquesta vegada, als 73 anys, de manera irreparable.

Ens queda, doncs, una discografia àmplia, variada i intensa que va començar amb l'àlbum *Ortodòxia* (Edigsa, 1971), amb ell al capdavant del grup **Jarka**, i que 45 anys després va tancar amb el ja esmentat *Maverick*. Entremig hi ha una trentena llarga de produccions amb un ampli ventall de registres que demostren que, per damunt d'altres consideracions, era un autor de creativitat esmolada, de curiositat infinita i d'una sòlida formació que li permetia transitar sense cap vacil·lació pels estils més variats.

Una discografia, per exemple, amb propostes en forma de duet tan brillants com la que va enregistrar amb el guitarrista **Toti Soler** (Edigsa, 1973), el monumental *Vampyria* amb **Tete Montoliu** (Basf, 1974) -considerat per la revista *Jaç* el disc més important del gènere fet mai a Catalunya- o amb el baterista **Santi Arisa** (Zeleste/RCA, 1979), amb qui va confegir un doble àlbum de duets qualificat d'obra mestra per la publicació *DownBeat*. I això sense oblidar el tàndem pianístic amb **Chick Corea**, el disc de lieds amb la soprano **Carme Bustamante** -*Noche oscura* (Belter, 1984)- o l'admiració que sentia per **François Rabbath**, l'home que era capaç d'interpretar les suites de **Bach** amb tessitura de contrabaix.

Chick Corea i Jordi Sabatés (1982) Foto: Arxiu Jordi Sabatés

Amb formació de grup, entre el 1975 i el 1976 va gravar dos discos d'alt nivell: *Ocells del més enllà*

i *Tot l'enyor de demà*, tots dos amb **Zeleste-Edigsa**, i el 1979 va començar un seguit d'obres centrades en l'execució en solitari al piano. *Portraits/Solituts* (RCA, 1979), dedicat a Frederic Mompou, va ser-ne una perla inicial que va continuar amb *The Ragtime Dance* (Belter, 1983), dedicat a **Scott Joplin**, que va obrir una etapa de gravacions inspirades en els anys heroics del cinema -Friedrich Wilhelm Murnau, Buster Keaton o Segundo de Chomón-, sense oblidar l'homenatge a un personatge tan singular com Bola de Nieve el 2008.

Voler encaixar una figura gegantina com la de **Sabatés** en els límits d'un article és una missió condemnada al fracàs. Vaig tenir la sort de conèixer-lo a ell i la seva muller Anna -sense la qual la figura del pianista no es comprendria-, i durant anys vaig freqüentar la seva companyia, principalment durant el temps que jo feia a Ràdio Obrera un espai setmanal titulat Els meus discos i sobre el qual algun dia parlaré amb més detall.

Jordi Sabatés va establir un munt de ponts entre música i literatura. A la seva discografia hi ha referències a Edgar Allan Poe, John R.R. Tolkien, Oscar Wilde, Charles Baudelaire, Jorge Luis Borges, els trobadors provençals, Federico García Lorca, Màrius Torres, Joan Salvat-Papasseit, Sant Joan de la Creu... i aturo el raig amb la certesa que en el tinter encara m'hi queda més d'un nom. Serà difícil que l'oblidem, perquè talents com el seu sempre són necessaris. I la seva absència ens empobreix.